

PIRMAS SKYRIUS

Keista, ką sąmonė gali priimti, o kam priešinasi. Ką tik išgyvenau netikroviškiausią vasarą, kokią tik įmanoma įsivaizduoti, – šokinėjau po praeitus amžius, tramdžiau nematomas pabaisas, įsimylėjau laiko tėkmei nepavaldžią buvusią senelio merginą, – bet dabar, atsidūrus niekuo neišsiskiriančioje dabartyje, provincialiojoje Floridoje, savo vaikystės namuose, man buvo sunku patikėti tuo, ką matau.

Enochas, išsiplėkęs ant rusvai gelsvos mūsų sofos, gurkšnojo kolą iš mano tėčio stiklinės, papuoštos „Tampa Bay Buccaneers“* futbolo komandos logotipu, Oliva, atsivarsčiusi švininius batelius, pakilusi prie lubų, suposi ant ventiliatoriaus menčių. Virtuvėje buvo Horacijus ir Hjugas: vienas apžiūrinėjo nuotraukas ant šaldytuvo durelių, kitas rausėsi po spintelę, ieškodamas ko nors užkąsti. Klėrė, pražiojusi abi burnas, spoksojo į didelę vienalytę juodą plokštę – ant sienos sumontuotą televizorių, Milardas, palikęs savo basų kojų pėdsakus ant kilimo, vartė ore virš kavos stalelio kybančius mano mamos žurnalus, skirtus interjero dizainui. Nors daugybę kartų įsivaizdavau šiuos du pasaulius susiliejančią, niekada nemaniau, kad tai iš tiesų įmanoma. Vis dėlto būtent taip ir nutiko: mano pasaulis PRIEŠ TAI ir pasaulis PO TO trenkėsi vienas į kitą taip stipriai, kaip trenkiasi susidūrusios planetos.

---

* „Tampos įlankos piratai“ (angl.).

Milardas jau anksčiau mėgino man paaiškinti, kaip įmanoma, kad jie gali būti čia, jaustis saugūs ir nieko nesibaiminti. Kilpos griūtis, vos nepražudžiusi mūsų visų Velnio Akre, iš naujo nustatė ir paleido jų vidinius laikrodžius. Jis nelabai suprato, kodėl, bet žinojo, kad jiems, per ilgai užsibuvusiems dabartyje, jau negresia pavojus staiga katastrofiškai pasenti. Dabar jie turėjo senti palengva, diena iš dienos, taip kaip aš; susikaupusi metų skola, matyt, buvo jiems tiesiog nurašyta, lyg didžiosios dvidešimto amžiaus dalies nebūtų praleidę gyvendami vis tą pačią, nuolat besikartojančią saulėtą dieną. Be jokios abejonės, tai buvo stebuklas – neprilygstamas proveržis ypatingųjų istorijoje, – nors labiausiai mane stebino ne šio įvykio priežastys, o tai, kad jie apskritai čia: kad šalia manęs stovi Ema, žavingoji ir galingoji Ema, sunėrusi vienos rankos pirštus su manaisiais, žaliomis spindinčiomis akimis, neslėpdama nuostabos, atidžiai žvalgydamasi po kambarį. Ema, apie kurią taip dažnai svajodavau grįžęs namo po ilgų vienvakarių. Ji vilkėjo praktišką pilką, kelius dengiančią suknelę, avėjo patvarius žemakulnius batelius, su kuriais prireikus būtų patogų bėgti, o gelsvai rusvus plaukus buvo susirišusi į arklio uodegą. Dešimtmečius būdama atsakinga už kitus ypatinguosius, ji tapo praktiška iki kaulų čiulpų, bet nei atsakomybė, nei pečius sleigianti metų našta neužgesino moteriškos kibirkštėlės, teikiančios jai dvasinio spindesio. Būtent dėl šių vidinių lobių labiausiai ją ir mylėjau. Jos siela buvo begalinė.

– Džeikobai...

Ji mane užkalbino. Mėginau atsiliepti, bet mano mąstymas buvo nugrimzdęs į svajų liūną.

Ji man pamojo, o tada spragtelėjo pirštais, ir jos nykštys žybtelėjo kaip skeltuvu kliudytas titnagas. Atitokęs grįžau į tikrovę.

– Taip, – tariau. – Atsiprašau.

– Kur klajojai?

– Aš tik... – Mostelėjau, lyg braukdamas ore besidraikančius voratinklius. – Tiesiog gera tave matyti.

Šį sakinį ištariau jausdamasis taip, lyg būčiau mėginęs glėbyje išlaikyti keliolika pripūstų balionų.

Šypsena jos veide neužgožė jame atsispindinčio švelnaus rūpesčio.

– Žinau, tau turėtų atrodyti siaubingai keista, kad staiga čia pasirodėme. Tikiuosi, labai neišgąsdinome.

– Ne, ne. Na, gal truputėlį. – Kryptelėjau smakrą į kambarį, į visus jame esančius. Kad ir kur mano bičiuliai traukė, juos visur lydėjo džiaugsminga sumaištis. – Tu tikra, kad nesapnuoju?

– O tu tikras, kad *aš* nesapnuoju? – Ema sučiupo mane už kitos rankos ir spustelėjo plaštaką, o jos skleidžiama šiluma ir tvirtybė, regis, darė pasaulį prasmingesnį. – Net negalėčiau suskaičiuoti, kiek kartų per visus tuos metus įsivaizdavau save šiame miestelyje.

Iš pradžių sutrikau, bet paskui... na, žinoma. Mano senelis. Abė gyveno čia dar prieš gimstant mano tėvui. Mačiau Floridos adresą ant Emos išsaugotų jo laiškų. Mąslus jos žvilgsnis nuklydo į šalį, lyg būtų nugrimzdusi į prisiminimus, o aš pajutau nemalonų pavydo smilktelėjimą, bet iš karto susigėdau. Ema turėjo teisę ir prisiminti savo praeitį, ir – panašiai kaip aš – jaustis sugluminta skirtingų mu-dviejų pasaulių susidūrimo.

Panelė Peregrinė įsiveržė pas mus lyg viesulas. Ji jau buvo spėjusi nusivilkti kelioninį apsiaustą, po kuriuo dėvėjo puikų žalio tvido švarkelį ir mūvėjo jojiko kelnes, lyg būtų mus pasiekusi raita. Eidama per kambarį, ji žėrė nurodymus.

– Oliva, tuoj pat leiskis! Enochai, nukelk kojas nuo sofos! – Tada pamojo man pirštu ir kryptelėjo smakrą virtuvės pusėn. – Ponaiti Portmanai, yra dalykų, reikalaujančių tavo dėmesio.

Ema, įsikibusi man į ranką, ėjo kartu, ir už tai buvau jai dėkingas. Man vis dar rodėsi, kad kambarys truputį sukasi.

– Ir jau iš karto myluotis? – prabilo Enochas. – Ką tik atvykome.

Emma vikriai ištiesė laisvą ranką pasvilinti jam ant viršugalvio stirksančių plaukų. Enochas atšoko kaip įgeltas, delnu plekšnodamasis rūkstančią galvą, o man iš burnos išsiveržęs juokas, regis, šiek tiek pravalė mano sąmonę aptraukusius voratinklius.

Taip, mano bičiuliai atrodė tikri ir visi buvo čia. Be to, panelė Peregrinė sakė, kad jie ketina likti pas mane ilgesniam laikui. Geriau pažinti šiuolaikinį pasaulį. Pailsėti, pasimėgauti pelnytu atokvėpiu nuo vargų, patirtų Velnio Akre, kuris, praradus senąjį puikųjį namą Kairnholme, jiems buvo tapęs laikinu prieglobsčiu. Suprantama, jie čia buvo laukiami, ir aš jaučiausi neapsakomai dėkingas, kad sulaukiau tokių svečių. Bet kaip viskas klostysis toliau? Ką pasakys mano tėvai ir dėdės, kuriuos šiuo metu Bronvina saugo garaže? Mane užgriuvo per daug klausimų vienu metu, tad kol kas nuvijau šalin visas nerimą keliančias mintis.

Prie atidaryto šaldytuvo panelė Peregrinė šnekėjosi su Hjugu. Šiuolaikiškoje mano tėvų virtuvėje, nerūdijančio plieno įrangos ir aštriakampių baldų fone jiedu režė akį ir atrodė ne savo vietoje, lyg aktoriai, per klaidą atsidūrę ne jiems skirtoje filmavimo aikštelėje. Hjugas mosavo plastikine plėšomojo sūrio pakuote.

– Bet čia visas maistas kažkoks keistas, o aš šimtą metų nieko burnoje neturėjau!

– Hjugai, tik neperdėk.

– Neperdedu. Velnio Akre dabar 1886-ieji, būtent tada pastarąjį kartą ir pusryčiavome.

Pro maisto sandėliuko duris išvirto Horacijus.

– Inventorizaciją baigiau ir, tiesą sakant, jaučiuosi sukrėstas. Maišelis kepimo miltelių, skardinė sūdytų sardinių ir dėžutė straubliukų apniktų sausainiukų. Ar vyriausybė riboja įsigyjamų maisto produktų kiekį? Ar čia vyksta karas?

– Mes dažnai užsisakome maisto į namus, – paaiškinau, žengdamas prie jo. – Mano tėvai beveik negamina.

– Tai kam jiems tokia pribloškiamai didelė virtuvė? – nusistebėjo Horacijus. – Net būdamas patyręs virtuvės šefas, negalėčiau pagaminti valgio iš nieko.

Tiesa buvo ta, kad tėvas pamatė šią virtuvę interjero dizainui skirtame žurnale ir nusprendė, jog ir jam būtina tokios reikia. Mėgindamas pateisinti šias išlaidas, jis pažadėjo išmoksiantis gaminti ir organizuosiantis legendinius šeimai skirtus vakarėlius, bet šis planas, kaip ir dauguma kitų jo sumanymų, po kelių maisto gaminimo pamokų virto šnipštu. Taigi, dabar tėvai turėjo šią be proto brangią virtuvę, daugiausia naudojamą pusgaminiams ruošti ir vakarykščio užsakyto maisto likučiams šildyti. Bet apie tai nepratariau nė žodžio, tik patraukiau pečiais.

– Per artimiausias penkias minutes badu tikrai nemirsi, – pasakė panelė Peregrinė ir išvarė Horacijų su Hjugu iš virtuvės. – O dabar grįžkime prie reikalo. Rodos, visai neseniai sunkokai laikeisi ant kojų, ponaiti Portmanai. Ar dabar gerai jautiesi?

– Sulig kiekviena minute vis geriau, – atsakiau truputį sutrikęs.

– Gali būti, kad kenti kelionės per laiko kilpą pasekmes, – paaiškino panelė Peregrinė. – Tiesa, tavo atveju truputį uždelstas. Keliautojams laiku, ypač pradedantiesiems, tai visiškai įprasta. – Ji kalbėjo žvilgčiodama į mane per petį, vaikščiodama po virtuvę ir kaišiodama nosį į kiekvieną spintelę. – Šio negalavimo požymiai išnyksta be pėdsakų, nors ir ne visada. Ar seniai jauti svaigulį?

– Nuo tada, kai čia pasirodėte. Bet man tikrai viskas gerai...

– O trūkusių vočių, skausmingų nuospaudų, migreną primenančių galvos skausmų...

– Nebūna.

– Proto aptemimo priepuolių?

– Hm... kiek pamenu, nebuvo.

– Užleista laiko kilpos liga – ne juokai, ponaiti Portmanai. Būna, kad žmonės miršta. Ak, sausainiukai! – Iš virtuvinės spintelės ji paėmė dėžutę sausainių, vieną iškrėtė sau ant delno ir įsikišo į burną. – Sraigių tavo išmatose? – paklausė kramtydama.

Vos susitvardžiau neprunkštelėjęs.

– Nebūna.

– Savaiminio nėštumo?

Ema žingtelėjo ataturpsta.

– Turbūt juokaujate?!

– Mums žinomas vienas toks atvejis, – paaiškino panelė Peregrinė. Ji padėjo sausainius į spintelę ir įsispoksojo į mane. – Nėščiasis buvo vyras.

– Aš nesilaukiu! – pasakiau truputį per garsiai.

– Ir ačiū Dievui! – šūktelėjo kažkas iš svetainės.

Panelė Peregrinė patapšnojo man per petį.

– Regis, tu tikrai sveikas. Bet turėjau tave įspėti.

– Gal net ir geriau, kad to nepadarėte, – pasakiau.

Ko gero, būčiau pasidavęs paranojai, jau nekalbant apie tai, kad jei pastarąjį mėnesį būčiau kniaukęs nėštumo testus ir tyrinėjęs, ar mano išmatose nėra sraigių, tėvai jau seniai būtų mane išvežę į beprotnamį.

– Gal tu ir teisus, – pritarė man panelė Peregrinė. – Bet dabar, prieš atsipalaiduodami ir džiaugdami vieni kitų draugija, turime ką aptarti. – Ji ėmė žingsniuoti, mindama ratą tarp mažosios kriauklės ir orkaitės su dviem kepamosiomis ertmėmis. – Pirmas punktas: saugumas. Patikrinau namo prieigas. Regis, visur ramu, bet pirmas įspūdis gali būti klaidingas. Ar yra kas nors, ką turėčiau žinoti apie tavo kaimynus?

– Pavyzdžiui, ką?

– Teistumai? Polinkis smurtauti? Pomėgis kolekcionuoti šaunamuosius ginklus?

Turėjome tik du kaimynus: į devintą dešimtį įkopusią senolę, ponią Melorus, nepakylančią iš neįgaliųjų vežimėlio ir iš namų išvežamą tik visą parą ją prižiūrinčios slaugytojos, ir vokiečių sutuoktinių porą, kuri didžiąją metų dalį praleisdavo kažkur kitur, o į savo niekuo neišsiskiriantį karkasinį vienaukštį su mansarda ir dvišlaičiu stogu grįždavo tik žiemoti.

– Ponia Melorus kartais būna per daug smalsi, – pasakiau. – Bet kol kieme prieš savo namo langus nepamatys nieko keisto ir įžūlaus, nemanau, kad keltų mums rūpesčių.

– Turėsiu omenyje, – tarė panelė Peregrinė. – Antras punktas: ar nuo tos dienos, kai grįžai namo, buvai pajutęs netoliese esant kiaurymę?

Nuskambėjus šiam žodžiui, kurio kelias pastarąsias savaites nei girdėjau, nei buvau ištaręs, pajutau kylant kraujospūdį.

– Ne, – paskubomis atsakiau. – O kodėl klausiate? Ar buvo daugiau atakų?

– Nebuvo. Ir apskritai kiaurymės dingo be pėdsakų. Būtent dėl šios aplinkybės man ir neramu. O dabar pakalbėkime apie tavo šeimos narius...

– Ar Velnio Akre ne visas jas nužudėme arba įkalinome? – pasiteiravau, nes nebuvau pasiruošęs taip greitai pamiršti kiaurymių ir kalbėti apie ką nors kita.

– Tikrai ne *visas*. Po mūsų pasiektos pergalės negausus jų ir padarų būrys paspruko ir, mūsų nuomone, dabar slapstosi Amerikoje. Abejoju, ar kiaurymės vėl artinsis prie *tavęs*, – šią pamoką, ko gero, jau bus išmokusios, – todėl esu beveik tikra, kad jos kažką rezga. Atsarga mums tikrai nepadarys gėdos.

– Kiaurymės *tavęs paniškai bijo*, Džeikobai, – neslėpdama pasididžiavimo įsiterpė Ema.

– Tikrai? – nustebęs paklausiau.

– Po tavo užkurtos pirties jos būtų kvailos, jei nebijotų, – pritarė Milardas, kurio skardus balsas pasiekė mus iš koridoriaus prie virtuvės durų.

– Mandagūs žmonės slapta nesiklauso asmeninių pokalbių, – papriekaištavo panelė Peregrinė.

– Slapta ir nesiklausiau, tiesiog aš – *alkanas*. Be to, buvau siųstas paprašyti, kad nepasiglemžtumėte Džeikobo vien sau. Sukorėme siaubingai ilgą kelią, kad galėtume su juo pasimatyti.

– Jie labai pasiilgo Džeikobo, – paaiškino Ema panelei Peregrinei. – Beveik taip, kaip aš.

– Gal jau pats laikas tau kreiptis į visus atvykusiuosius, – paragino mane panelė Peregrinė. – Pasakyti sveikinimo kalbą. Išdėstyti pagrindines taisykles.

– Pagrindines taisykles? – suglumęs paklausiau. – Kokias?

– Ponaiti Portmanai, jie – mano globotiniai, bet šis miestas ir laikai – tavo. Rūpinantis, kad niekas neįkliūtų į bėdą, man reikės tavo pagalbos.

– Tiesiog nepamirškite jų maitinti, – įsiterpė Ema.

Atsisukau į panelę Peregrinę.

– Ko norėjote paklausti apie mano šeimos narius?

Jie negalėjo visam laikui likti įkalinti garaže, ir jau buvau pradėjęs nerimauti, ką su jais darysime.

– Tau tikrai nereikia jaudintis, – nuramino mane panelė Peregrinė. – Bronvina visiškai kontroliuoja padėtį.

Vos tik ji ištarė šiuos žodžius, mus pasiekė iš garažo atsklidęs kurtinantis smūgis, – net sienos suvirpėjo. Dėl vibracijos ant gretimos lentynos stovėjusios taurės nukrito ant grindų ir sudužo.

– Sprendžiant iš garsų, *visiškai nekontroliuoja*, – pasakė Milardas.

Mes jau bėgome į garažą.